

**LIETUVOS BANKAS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

[Data] Nr. [Nr.]

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas), kurio interesams atstovauja Y. Y. (toliau – atstovas), kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Draudikas ir pareiškėjas sudarė Būsto draudimo sutartį (draudimo liudijimo serija TIA Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – Draudimo sutartis), kuria Būsto draudimo taisyklių Nr. 067 (2016 m. gegužės 17 d. redakcija, galioja nuo 2016 m. birželio 1 d.) (toliau – Taisyklės) pagrindu draudimo variantu „Maksimalus“ buvo apdrausti (*duomenys neskelbtini*) esantys pastatai ir namų turtas gyvenamajame name. Draudimo laikotarpis – nuo 2021 m. sausio 30 d. iki 2022 m. sausio 29 d.

2022 m. sausio 11 d. pareiškėjas telefonu informavo draudiką, kad 2022 m. sausio 9 d. sugedo namo elektros įvado kabelis: „elektros įvado kabelis po žeme „nusprogęs“. Pareiškėjas paaiškino, kad galbūt buvo koks nors elektros svyravimas ar perkrova, bet viskas įvyko naktį, kai viskas buvo išjungta. Žalą nustatyti sunku, nes reikia žemės darbų, pirkti ir iš naujo tiesti kabelius. Gedimą, pareiškėjo teigimu, nustatė į įvykio vietą iškviešti AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) darbuotojai. Pranešimo pagrindu draudikas pradėjo žalos administravimą.

Tą pačią dieną su pareiškėju susisiekė draudiko žalų specialistas, norėdamas patikslinti įvykio aplinkybes. Pokalbio metu pareiškėjas pakartojė pranešant apie įvykį nurodytą informaciją, taip pat nurodė, jog ESO specialistai jam paaiškino, kad „dvi fazės nusprogė“. Kieme patiestas trifazis kabelis, bet niekas neperdegė dėl to, kad viskas buvo išjungta. Po įvykio pareiškėjas teigė išsikvietęs elektriką, kuris taip pat nurodė, kad „nusprogo“ kabelis. To paties pokalbio metu draudiko žalų specialistas informavo, kad pagal Taisyklės draudikas „nelabai galės kuo padėti“, nes nebuvo nustatytų aplinkybių, atitinkančių Taisyklėse įtvirtintų draudžiamųjų įvykių apibrėžimus, įvykis yra nedraudžiamasis. Pareiškėjas su tokiu vertinimu nesutiko, teigė, kad turtas draustas „šimtu procentų“.

Taip pat 2022 m. sausio 11 d. draudikas raštu kreipėsi į ESO ir paprašė pateikti turimą informaciją apie įvykį.

2022 m. sausio 12 d. ESO el. paštu informavo draudiką, kad 2022 m. sausio 9 d. ESO eksploatuojamame elektros tinkle, kuriuo elektros energija tiekama draudimo vietos adresu, elektros įtampos svyravimų ar kitų elektros tiekimo sutrikimų nebuvo užfiksuota. Gedimas įvyko objekto vidaus įrenginiuose.

2022 m. sausio 19 d. draudikas pranešė pareiškėjui apie priimtą sprendimą nemokėti draudimo išmokos. Pranešime teigiama, kad žalos administravimo metu nustatyta labiausiai tikėtina kabelio gedimo priežastis – žemėje vykstantys procesai (korozija, puvimas, pelėsis, kondensatas), natūralus nusidėvėjimas arba savaiminis gedimas. Draudikas nurodė, kad pagal Taisyklių sąlygas nemokama draudimo išmoka už žalą, atsiradusią dėl neišvengiamų natūralių procesų, natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo, nulemtų įprastinių fizikinių reiškinių ir natūralaus pastato nusidėvėjimo, taip pat tais atvejais, kai elektroninės technikos ir kompiuterinės įrangos gedimai atsirado dėl gamybos broko ir (arba) susidėvėjimo, savaiminių gedimų.

Pareiškėjas su draudiko sprendimu nesutiko, todėl per atstovą kreipėsi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo, prašė rekomenduoti draudikui pripažinti įvykį draudžiamuoju ir

išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią įvadinio kabelio keitimo išlaidas – 2 004,75 Eur. Kreipimesi nurodyta, kad draudikas nepagrįstai teigė, jog nei pastatai, nei namų turtas dėl kabelio gedimo nenukentėjo, nes po įvykio sugedo televizoriaus priedėlis ir vaizdo kameros blokas, ir apie tai draudikas buvo informuotas 2022 m. vasario 3 d. Taip pat teigiama, kad draudikas netyrė įvykio aplinkybių ir neapžiūrėjo turto nei po pirmojo pranešimo apie įvykį, nei po to, kai buvo pranešta apie konkretų sugadintą turtą.

Anot pareiškėjo, draudikas taip pat nesiekė nustatyti tikslų įvykio priežasčių, o sprendimą grindė jam pačiam naudingomis prielaidomis apie labiausiai tikėtiną gedimo priežastį. Su draudiko nurodytomis kabelio gedimo priežastimis pareiškėjas nurodė nesutinkąs vien dėl to, kad kabelis yra nuolat veikiamas aukštos įtampos nuolatinės srovės, jis sumontuotas vos prieš 12 metų ir po žeme paklotas izoliuojamajame apvalkale. Todėl sunkiai tikėtina, kad gedimą galėjo lemti nusidėvėjimas ar su juo susiję procesai, o išsamiai neištyrus pačio kabelio neišmanoma įvertinti tikslios gedimo priežasties.

Draudikas Lietuvos bankui pateikė atsiliepimą į pareiškėjo kreipimąsi ir nurodė su keliamu reikalavimu nesutinkąs. Draudikas teigė dėjęs visas reikiamas, protingas ir proporcingas pastangas, kad žala būtų tinkamai administruojama, ir priėjęs prie išvados, kad mokėti draudimo išmokos nagrinėjamu atveju nėra pagrindo. Anot draudiko, įvykis neatitinka jokio šalių sudarytoje Draudimo sutartyje (Taisyklėse) įtvirtinto draudžiamojo įvykio, priešingai – tiriant įvykio aplinkybes nustatyta, kad po žeme nutiesto kabelio gedimą lėmė viena iš priežasčių, kurios, vadovaujantis Taisyklėmis, suteikia pagrindą pripažinti įvykį nedraudžiamuoju: 1) kabelis buvo blogai patiestas (neįvertinta, ar reikia šarvo, ar nereikia); 2) kabelis ar jo izoliacija buvo pažeista montuojant (darbų brokas, kuris gali išryškėti ir po kelių metų); 3) brokuotas kabelis (mažiau tikėtina, jei jis įsigytas naujas); 4) ilgalaikių natūralių atmosferinių reiškinių (išalo, grunto judėjimo, erozijos ar pan.) ar graužikų pažeistas kabelis. Anot draudiko, tai, kad kabelio gedimą galėjo lemti tik pirmiau nurodytos priežastys (ar viena iš jų), patvirtina ne tik draudiko darbuotojų kompetencija, bet ir elektros įrenginių specialistų vertinimas.

Pasisakydamas dėl kreipimosi argumentų, susijusių su žalos administravimo procedūra, draudikas teigė, kad tais atvejais, kai iš turimos informacijos akivaizdu, kad įvykis nutiko dėl vienos iš aplinkybių, kurioms esant įvykis pripažįstamas nedraudžiamuoju, draudikas neprivalo tirti, kuri tiksliai iš šių aplinkybių lėmė konkretų įvykį, ypač kai tokios priežasties nustatymas pareikalautų neproporcingai didelių sąnaudų ir neaišku, ar būtų rezultatyvus, nes tai nekeistų galutinio sprendimo.

Draudikas taip pat nurodė, kad pareiškėjo kelta versija apie viršįtampius ir (ar) elektros svyravimus šiuo atveju atmetina, nes ją paneigė ESO pateikta informacija. Be to, šiuo atveju buvo sugadintas įvadinis kabelis 0,4 kW tinkle. Anot draudiko, tokiame tinkle silpniausios vietos yra to kabelio galuose ties jungtimis, saugikliais. Viršįtampis pradžioje padarytų žalą silpniesiems mazgams, o ne įvadiniam kabeliui, ir žala būtų akivaizdi. Tačiau pats pareiškėjas 2022 m. sausio 11 d., praėjus dviem dienoms po įvykio, tiek registruodamas žalą, tiek teikdamas papildomą informaciją, nurodė, kad be kabelio daugiau jokiems objektams žala nebuvo padaryta.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl įvykio (įvadinio kabelio gedimo) pripažinimo draudžiamuoju.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti draudiko teikiamą draudimo apsaugą reglamentuojančias Draudimo sutarties nuostatas ir nustatyti, ar draudiko sprendimas yra pagrįstas administruojant žalą surinkta informacija.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti

kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta draudimo išmoka, apskaičiuota įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams. Sutarties laisvės principas reiškia civilinių teisinių santykių subjektų teisę laisvai spręsti, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, pasirinkti, su kuo sudaryti sutartį, be to, savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio (sutarties sąlygų ir jų pakeitimo) bei formos, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas (jų turinį) nustato imperatyviosios teisės normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja viešoji tvarka, sąžiningumo, protingumo, teisingumo principai, gera moralė. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (Civilinio kodekso 6.189 straipsnio 1 dalį).

Šalių sudaryta Draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015; ir kt.*). Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtą draudimo riziką laipsnį (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007*).

Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoka. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškiny, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą išmokėti draudimo išmoka (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje 3K-3-316/2013*). Įstatyme ir konkrečiose draudimo rūšies taisyklėse nustatytos išimties, kai draudėjo patirta žala visiškai ar iš dalies nekompensuojama, dėl to, draudėjui kreipusis dėl draudimo išmokos išmokėjimo, draudikas turi teisę jos visiškai arba iš dalies nemokėti. Tokią teisę draudikas turi nedraudžiamąjį įvykių atveju (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. vasario 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009*). Nedraudžiamasis įvykis – draudžiamąjį įvykių požymius turintis įvykis, tačiau taip pat atitinkantis įstatyme ar draudimo sutartyje apibrėžtus papildomus požymius, kuriems esant draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoka (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-426-684/2017*).

Pareiškėjo gyvenamasis namas ir namų turtas buvo apdrausti draudimo variantu „Maksimalus“. Draudimo liudijime nurodyta, kad šiuo draudimo variantu ir šalių sudarytos Draudimo sutarties pagrindu draudžiama visų rizikų draudimu. Taisyklių A skyriaus IV dalyje yra pateiktas visų rizikų draudimo draudžiamųjų įvykių apibrėžimas. Pagal minėto skyriaus 1.12 papunktį, apdrausto turto draudimo apsauga apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus įvykius, nurodytus A skyriaus IV dalies 1.1–1.12 papunkčiuose ir 4 punkte.

Taisyklių A skyriaus IV dalies 4 punkte pateiktame bendrųjų (visoms draudimo rizikoms taikomų) nedraudžiamųjų įvykių sąraše nurodyta, kad įvykiai laikomi nedraudžiamaisiais, be kita ko, jeigu žala atsirado dėl: 1) neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, pelėsio, kondensato, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų įvykių draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (4.1 papunktis); 2) apdrausto turto konstrukcijų suirimo, irimo, kritimo, skilimo ar kitų apdrausto turto defektų dėl projektavimo / statybos klaidų ir broko (4.3.3 papunktis); 3) vabzdžių, paukščių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų, naminių gyvūnų padarytos tiesioginės ar netiesioginės (pasekminės) žalos apdraustam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai dėl vabzdžių, paukščių, graužikų, kitokių parazitų, gyvūnų, naminių gyvūnų poveikio įvykių draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik apdraustam turtui) (4.4 papunktis); 4) natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo, nulemtų įprastų fizikinių reiškinių (pašalo, kaitros, ultravioletinių spindulių ir pan.) ir

natūralaus pastato nusidėvėjimo (4.11 papunktis); 5) klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, rangovas, tiekėjas, pardavėjas, montavimo darbus atliekanti įmonė, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė (4.15 papunktis).

Draudiko teigimu, administruojant žalą buvo nustatyta, kad visos objektyviai galimos kabelio gedimo priežastys yra susijusios su pirmiau nurodytais ir Taisyklėse įtvirtintais nedraudžiamaisiais įvykiais, todėl bet kokių atveju įvykis turi būti laikomas nedraudžiamuoju ir draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos. Siekiant įvertinti, ar draudiko pozicija yra pagrįsta, toliau aptariami ginčo šalių pateikti duomenys, susiję su įvykio (gedimo) priežasties nustatymu.

Iš bylos duomenų matyti, kad administruodamas žalą draudikas kreipėsi į ESO, siekdamas išsiaiškinti draudimo vietoje įvykusio įvadinio kabelio gedimo aplinkybes, ir gavo ESO atsakymą, kad 2021 m. sausio 9 d. ESO eksploatuojamame elektros tinkle, kuriuo elektros energija teikiama apdrausto gyvenamojo namo adresu, elektros įtampos svyravimų ar kitų elektros tiekimo sutrikimų nebuvo užfiksuota ir gedimas įvyko objekto vidaus įrenginiuose.

Draudikas taip pat pateikė žalų administravimo ir statybų veikla užsiimančios UAB „Infranet“ parengtą Pažymą Nr. 2879645 (toliau – Pažyma), kurioje aptariamos galimos pareiškėjo sklype nutiesto įvadinio elektros kabelio pažeidimo priežastys. Kartu su Pažyma pateikti konsultantų, vertinusių galimas įvadinio kabelio gedimo priežastis, kvalifikacijos dokumentai, patvirtinantys konsultantų kompetenciją elektros įrenginių eksploatavimo ir remonto srityse.

Pažymoje nurodyta informacija apie aptariamą objektą (kabelį): „paklojimo vieta – grunte po trinkelį dangą, kabelio galingumas – 0,4 kW, paklojimo amžius – apie 10–12 metų, paklojimo būdas ir gylis nežinomi, kabelis tyrimo metu neveikia“. Taip pat joje aptariamos įvadinio kabelio klojimo rekomendacijos ir nurodyta, kad elektros įvadai klojami arba montuojami remiantis elektros įvadinių apskaitos spintų pastatuose ir išorėje įrengimo ir prijungimo prie elektros tinkle taisyklėmis. Šiose taisyklėse, anot specialistų, nurodyta, kad žemėje klojamas elektros įvadinis kabelis turi būti klojamas 0,7 metrų arba didesniame gylyje (priklausomai nuo grunto) apsauginiame vamzdyje. Kabelis turi atitikti požeminio klojimo (izoliacijos, atsparumo drėgmei ir kt. Kabelis turi būti klojamas žemiau sutankintų trinkelį sluoksnių (trinkelį, skaldos, smėlio ir žvyro mišinio) reikalavimus.

Anot Pažymą rengusių specialistų, teisingai paklotas kabelis bei suformuota kiemo aplinka (paviršinė danga, trinkelės ar kt.) turi užtikrinti kabelio funkcionavimą apie 40–50 metų. Jeigu buvo nustatyta, kad kabelis neveikia, jis galėjo būti pažeistas tik dėl tokių priežasčių, kaip kabelio gamybos brokas arba montuojamo kabelio mechaninis pažeidimas (net ir nežymus), taip pat dėl kabelio montavimo darbų broko, kai kabelis yra vamzdyje, bet nepakankame gylyje, arba paklotas pakankamame gylyje, bet ne apsauginiame vamzdyje. Dėl pastarosios priežasties pats kabelis arba apsauginis vamzdis gali būti deformuoti, o kabelis patirti grunto apkrovas ilgalaikės eksploatacijos metu, važinėjant sunkiasvoriu transportu, gruntui iššalant ir atšylant žiemos – pavasario metu. Nuolatinės perkrovos nuvargina kabelio izoliacinį sluoksnį, o dėl to pradeda kauptis drėgmė, kabelis arba jo dalis tampa nebetinkami naudojimui. Galiausiai, teigiama, kad be apsauginio vamzdžio eksploatuojamas kabelis gali būti sugadintas dėl natūralių gamtos veiksnių, pavyzdžiui graužikų, kurmių ir panašiai.

Iš bylos duomenų matyti, kad tiek pareiškėjas, tiek jo interesais veikę asmenys teikė savo nuomonę dėl gedimo priežasčių. Pavyzdžiui, draudikui priėmus pareiškėjo netenkinantį sprendimą, į vieną iš draudiko padalinių vadovų, kuris nebuvo susijęs su konkrečios žalos administravimu, asmeniškai kreipėsi UADBB „Aon Baltic“ (toliau – draudimo brokerių bendrovė) vieno iš padalinių vadovas ir nurodė, kad atstovauja pareiškėjo interesams. El. susirašinėjimų metu jis teigė manąs, kad draudikas spekuliuoja vertindamas įvykio priežastis, ir siūlė ne investuoti į įvykio priežasties nustatymą, bet išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią naujo kabelio paklojimo darbus, vėliau siūlė nesutarimus spręsti taikiai. Susirašinėjimų metu taip pat pateikė nuomonę, kad kabelis buvo patiestas prieš 12 metų, kokybiškai, giliau, nei reikalaujama, todėl jo negalėjo paveikti iššalas ar kitos priežastys, susijusios su grunto judėjimu, taip pat jis negalėjo būti pažeistas, jeigu kabelio zonoje nebuvo kasinėjama, nes kabelis turi izoliuojamąjį apvalkalą. Tokias prielaidas atkartoję ir pareiškėjas savo kreipimesi.

Kompleksiškai įvertinus abiejų ginčo šalių pateiktas pozicijas dėl kabelio gedimo priežasčių ir jas pagrindžiančius duomenis, galima priėti prie pagrįstos išvados, kad labiausiai tikėtina kabelio gedimo priežastis yra viena iš nurodytųjų Pažymoje. Kaip minėta, ESO nefiksavo elektros

įtampos svyravimų ir nurodė, kad gedimas yra vidinis, įvykęs pareiškėjo gyvenamojo namo elektros tinkle, o Pažymoje buvo pateiktas kvalifikuotų asmenų vertinimas dėl vidinių kabelio gedimų priežasčių. Kita vertus, pareiškėjo pozicija buvo grindžiama vien tik asmenine, jokiais objektyviais duomenimis neparemta nuomone, kuri nepaneigia kvalifikuotų specialistų pateikto vertinimo. Šių aplinkybių kontekste pažymėtina ir tai, kad byloje nėra ir objektyvių duomenų apie kokias nors kitas galimas gedimo priežastis, kurios galėjo būti susijusios su kitais draudžiamaisiais įvykiais (pavyzdžiui, staigiu ir netikėtu gamtos jėgų poveikiu ir kt.).

Atsižvelgiant į Pažymoje nurodytą galimų gedimo priežasčių sąrašą, sutiktina su draudiku, jog visos galimos priežastys turi nedraudžiamųjų įvykių, įtvirtintų Draudimo sutarčiai taikytinų Taisyklių A skyriaus IV dalies „Bendri nedraudžiamieji įvykiai“ 4.1, 4.3.3, 4.4, 4.11 ir 4.15 papunkčiuose, požymių. Tai reiškia, kad, nepaisant to, kuri iš specialistų nurodytų galimų priežasčių lėmė kabelio gedimą, įvykis vis tiek būtų laikytinas nedraudžiamuoju. Manytina, kad tokiu atveju tikslios įvykio priežasties nustatymas, kitaip, nei teigė pareiškėjas, Draudimo sutarties vykdymui neturėtų jokios reikšmės, nors kartu pareikalautų ekonomiškai nepagrįstų išlaidų (reikėtų išmontuoti po žeme esantį kabelį ir kt.).

Be to, byloje pateikti duomenys patvirtina, kad susirašinėdama su draudiko darbuotoja draudimo brokerių bendrovė perdavė iš pareiškėjo atstovo gautą informaciją, kad dingus elektrai sugedo televizoriaus priedėlis ir vaizdo kameros blokas. Remdamasis šia aplinkybe pareiškėjas ginčijo draudiko teiginius, kad įvykio metu nesugedo joks kitas turtas, ir teigė, kad draudikas nevertino šių aplinkybių.

Vertinant pirmiau nurodytus kreipimosi argumentus, pažymėtina, kad pareiškėjas draudiko darbuotojams (pranešdamas apie įvykį ir vėliau bendraudamas su draudiko žalu specialistu) nurodė, kad jokie kiti įrenginiai nesugedo, nes buvo išjungti. Be to, nėra duomenų, patvirtinančių, kad apie minėtus apgadinius draudikui buvo pranešta Taisyklės nustatyta tvarka (paskambinta draudiko žalų centrui, internetu per draudiko interneto puslapį) ar kitais būdais. Šie duomenys buvo perduoti susirašinėjant draudimo brokerių bendrovei ir draudiko darbuotojams (susirašinėjimų metu buvo aptarti ir kiti su pareiškėjo atstovo ir draudimo brokerių bendrovės tarpusavio santykiais susiję reikalai) ir, praėjus beveik mėnesiui nuo įvykio, jau po to, kai draudikas pateikė pranešimą apie priimtą sprendimą nemokėti draudimo išmokos. Manytina, kad minėtų įrenginių galimi gedimai savaime negali būti siejami su kabelio gedimu ir nepaneigia draudiko priimto sprendimo, be to, kreipimesi į Lietuvos banką pats pareiškėjas nekėlė reikalavimų, susijusių su minėtiems įrenginiams padarytos žalos kompensavimu išmokant draudimo išmoką.

Kita vertus, pareiškėjui tinkamai informavus draudiką apie sugedusius prietaisus (šiuo atveju televizoriaus priedėlį ir vaizdo kameros bloką) ir pareiškus reikalavimą dėl draudimo išmokos mokėjimo, draudikas teisės aktų nustatyta tvarka turėtų atlikti nurodytų aplinkybių vertinimą (žalos administravimą) ir nustatyti, ar yra pagrindas mokėti draudimo išmoką (pripažinti įvykį draudžiamuoju), ar ne.

Remiantis ginčo šalių nurodytų argumentų ir juos pagrindžiančių duomenų visumos vertinimu, konstatuotina, kad draudikas, gavęs pranešimą apie įvykį, pradėjo žalos administravimo procedūrą ir identifikavo įvykio priežastis, kurios nebuvo nuginčytos šio ginčo nagrinėjimo metu. Draudiko sprendimas įvykį (kabelio gedimą) pripažinti nedraudžiamuoju yra pagrįstas objektyviomis ir nepaneigtomis specialistų išvadomis ir nedraudžiamuosius įvykius įtvirtinančiomis Draudimo sutartį sudarančių Taisyklių nuostatomis, todėl pareiškėjo reikalavimas laikytinas nepagrįstu.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojų ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo

šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis